

ROMAITSZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BÉTSBŐL Pénteken 14. Septemberben 1792.

Belső Tudósítások.

A szokásban lévő F. Ts. Kir. *Audentziók*, minden héten kétszer, u. m. *Kedden és Pénteken* reggeli 7 órától fogva dél utáni 1. 2. és sokszor 3 óráig is folynak; melly alkalmatossággal a' Kegyelmes Fejedelem minden rendű Jobbágyinak panaszfizit és kérésit édes Atyai fülekkel szokta meghalgtani. — A' 4 ifjabb Királyi fő Hertzegek egyförsmind fekülznek himlőben: külömben az egész Fels. Ts. Királyi Udvar kivánt egészséges állapotban vagon.

A' Frantzia szelek szárnyain Bétsbe repült, vagy talám ollykor itt-is költött hírek, olly külömb-kü-lömb színűek még eddig, hogy azok közzül a' fe-jért a' feketétől, az igazat a' költeménytől, tsak

a' következendő idők fogják meg-választani. — Már 3 napoktól fogva minden uttzákon az a' hír jár, hogy Frantzia Országának *Verdun* nevű kemény Vára és Várossa magát, a' Pruszszus Sergeknek kevés ostromjok után *Capitulációval* fel adta legyen; melynek igazságáról tsak azért is kételkedhetünk, mivel még a' *Bétsi* Hadi Tanáts által, melyhez az e' féle tudósítások leg-előbb meg érkeznek, semmit e' felől közönségesé nem tett. — Némellyek azt erősitik, hogy már egy 20-ezerből álló Tábor nem megalázza volna a' *Párisi* útban, hogy a' *Párisi* Polgármestertől téli szállást kérjenek magoknak — de ezen hírek még mind bizonytalanok — az igaz ellenben, hogy 30 ezerből álló Pruszszus fegyveresek a' *Rénus* partya felé való útozásra megint parantsolatot vettek — azonban mi fog történni ez után haljuk-meg bővebben; mert

Státus Referendárius *B. Spielman*, Udv. Tanátsos *B. Kollenbach* és *Thuguth* Ur ő Ngok *Koblentz* felé indulandók, hol a' Fels. Pruszszus Királyal és más Europai *Monárkhák'* ide küldött Követjeivel egy tanátskozást fognak tartani.

Egy nevezetes meg-jegyzés. — Midőn a' napokban egy különös helyen, sok külömb külömb Nemzetbéliek társaságában (írja a' Tudósító) itt Bétsben én is jelen volnék, a' midőn a' többek között a' Magyar Nemzetről is szó hozódnék-bé; tsak el-bámulék, hogy egy előttem esmeretlen Német a' Magyar Nemzetet; ennek Fejedelme eránt való álhatatos hivségét, felebaráti iszeretetét, hadi-virtulsait, adakozó készségét, könyörületességét, és minden Virtulsait mennyire emelvén, a' valamennyire pallérozott Magyart, a' köz-néptől meg-külömböztetvén, egész indulattal óltalmazza vala. — Minek-előtte el-távoztam volna azon helyről, kérdem egy jó akarémtól, ki legyen azon Nemzetünket olly nagyra betsüllő Német Ur, 's ekkor tudám meg, hogy egy nevezetes Orvos Doktor, ki még ifju korában egy Magyar Ur által nyomorúságai.

ságaiban fel segítettvén, végre Hazánkban Doktor-
ságot ért, és N. Arad Vármegyének 16 esz. endök-
től fogva rendes és minden nyavallyák gyógyittá-
sában híres Doktora — *Haidenreich Lajos* Ur, ki
most Bétsben lakik, az ugy nevezett *Wallerstrofer*,
a' 152 szám alatt lévő Háznak első izaka. izában,
és a' Magyar természetnek és nyavallyáknak ne-
vezetes Orvosa. — Méltónak tartottam, hogy a'
Kurirnak tudtára adjam ezen történetet.

Azon *Stiriában* esett *Bruck* Várofsának el égé-
sével, mellyet a' közelebb költ *Kurirunkban* jelen-
tettünk vala, egész Familiák vesztettek elemeiket, és
már most az egész Város lokessi az alamisnálko-
dó kezek után élnek — szomorú eset!!

Buda 4. Sept. — Hogy az *Industria* és szor-
galmasorság, mellyel a' Haza boldogsága mindég
öszve vagyon kaptsoiva, nagyobb elő menetelt ve-
helsen magának, kegyelmesen parabolta ő Felsé-
ge, hogy a' *Pesten* és *Budan* lévő *Fabrikák* segítség
és gyámol alá vételének. Más Városokban pe-
dig, hol alkalmas *Fabrikák*nak való helyek talát-
tának, vigyázattal legyen a' Helytartó Tanács,
hogy ezeken is mennél jobb móddal fel albatanak;
melly szertint *Arad* körül uj *Selyem Fabrika* és mű-
hely van munkában, hogy fel alitassék.

Erdélyből Kolosvárról az Ország-gyűlése eránt
még eddig igen örvendetes hireket vesztünk. Az ed-
gyelség és a' szép rend uralkodik a' *Statusok* kö-
zött, melly *Leike* minden dolognak. — A' Ma-
gyar Orzággal való *Uniónak* nagyobb részén élle-
ne vagynak; sőt annak is, hogy tsak az ugy ne-
vezett *Partium* elszakadjon tőllek.

Deés tályékán 's magában ezen Városotská-
ban olly nagy jég-első vala nem régiben, hogy
egy tojáshoz méregették a' jég darabokat; ezou
kívül, a' melly tavalyi alztagokat most kezdette-
nek ezen a' környéken tsépleni, ugy találták, hogy
az egér már felénél többet meg emészített; sőt né-
melly alztagokat fel-bontván, fergestől jött ki a'

Kigyó belöllek, hogy csak hozzájok leni lehetett férni. — A' hol Erdélyben ezen nagy jég első elment; ott nem fogunk egy tsep mustot-is szüretelni.

Zemlinből ezen hónapnak 4. dikén az iratik; hogy a' Belgrádból, a' háboru alkalmatossággal eltávozott Török lakosok, mint egy 2000 en Széméndriánál öszve gyűltenek, és minekutánna már egy darab időtől fogva azon környékét félelmesekké tették volna, és ágyukat szerzettenek volna magoknak, Aug. 31. dikén, egy *Kara Hafsán* nevűnek vezérsége alatt Belgrád előtt jelentenek meg. Béizentenek a' Várba a' Basánhoz és a'zi kérték, hogy öket a' Várba bocsássa-bé, és hajdoni hajlékjait egedje által. A' Basa ezt nem tsélekedvén; Sept. 3. dikén reggeli 3 órahor ostrommal ütötte nek Belgrádnak *Kácz* és *Viti* Város nevü Hóllátjaira; azokat meg vették, és a' Basát katonáival együtt a' Várba szaladni kéntelenítették, melly ezen Levélnek el-indulásakor ezen pártoskodó Török Seregtől nem külömben ostromoltatik vala. Meg haljuk minden órán ezen dolognak ki-mencetelése hogy lélzen.

La Fayette az *Antverpiai* várba vitéttetett. — A' Frantzia Printzek igen nagy örömmel de azonban valóságos nagy szívü emberiséggel szállítottak-bé az alattok lévő Emigráns Frantzia Nemetségei az el-foglaltatott Frantzia földre, az ő régen el-hagyott hazájokba. A' Printzek szállása *Longvyan* vagon, az *Emigránsoké* pedig a' város körül lévő falukon. — *Longvytól* fogva *Verdün* városán mégyen az Ország út kerestül Páris felé, és így az egyesült Seregek a' leg-egyenesebb útan közelitlenek Páris felé.

Hadi és politikai külső Országi történetek.

Lengyel Ország. — Egy Varsoni Lengyel közbizalmas Levél 29. Aug. — „Ezen Országot úgy lehet gondolni, mint egy ör-álló házat, mellyben a' vigyázatra rendeltetett vitézek minden 24 órák alatt fel-tserélik egy-mást. Potoczky, Branitzky, Rozbaltzky 's más vélek egyet értő Lengyel Emigránsok, alig érkeztenek az Orosz birodalomból, és Orosz segítségvel, vizsgálja a' magok hazájokba, és már az Országnak leg-főbb ör-álló piatzáról, a' Státus Kormányva mellől, minden új *Constitutionalis* ör-állókát fel-váltottanak, és az egész új Strázsa házat a' régi lábra állították vizsgálja. Már most az új *Constitutio* barátjai lettenek *Emigránsokká*, és éppen olyan buzgósággal protestálnak a' régi *Constitution*nak vizsgálja vétele ellen, és keresik idegen helyen a' segedelmet, valamint a' régiek barátjai tselekedeznek az új ellen. Malachovszky, Kobontay, Soltán, 's több hasonló fő Lengyelek, és valami 200 ig való hadi tisztek azok, a' kik már tsak eddig-is hazájoktól bútsut venni inkább, hogy sem a' *Reconfederatióval* egyet érteni, nemesebb és tisztelteségebb dolognak állították. „

„A' Király egy darab időtől fogva igen nagy elme-béli nyúghatatlanságot és kedvetlenséget mutat. Nem vidám, mint ez előtt. Szüntelen méjj gondolatokkal láttatik tusakodni, és testében fogynak. Sokan tartanak attól, hogy ezen nagy, és magát az igen terhes környál-állások között-is eddig mindenkor böltsen fel-tanálni tudó Monárkha végre tsak ugyan áldozatjává válik az öt minden-felől ostromló terhes nyúghatatlanságoknak és méltatlan keserűségeknek. Sokan vagynak a' kik eddig leg-kedvesebb pártfogói vóltanak ezen Királynak, és már most, meg nem engelztelődhet, vén azért, hogy a' maga nevét a' *Targoviltzi Reconfederatió*nak alája írta, távoznak tőle. „

„Stanislaus Potoczky, a' *Reconfederatió*nak, vagy a' mint már most nevezetik, a' *General Confede-*

*federatió*nak *Marschalja*, ez a' Korona kívánó, a' Királynál fellyebb hejjazó, és határ nélkült való Uraságra vágyakodó gazdag fő Lengyel Ur, már vissza érkezett *Varsóba*, és nagy szamu lovas sereg által, Királyi pompával, kísérteték bé az Orosz táborba. „

„ Ezen *Potoczky* rend-kivül való gazdagságokkal bir, és azért telik-ki tőlle, hogy Királyi pompákat tehessen, és azt lehet mondani, hogy néki mindene vagyon, a' Királynak pedig a' Státussal együtt semmije lintsen. Az ő magával hordozó Kassájában mindenkor vagyon leg-alább 10 millió Lengyel forint (valami 2,500,000 r. for.) mellyből olykor még az Orosz Seregek is segítettnek. Még eddig minden közönséges *Pátensek*, az ő nevében, mint *Gen. Confederatió Marschaljának* nevében tétetnek közönségeslé. Némelly durva írásai által még a' Királynak-is bántodására vagyon, 's azt mondják, hogy a' Király nem is akarná már több írását el-fogadni. — Mind ezek azt jelentik, hogy Lengyel Országban még niatsen egész tsendesség, kivált azokban a' részeiben az Orzágnak, a' melyektől az Orosz Seregek távuljabb fekülznek: ezeken a' helyeken még igen nyúghatatlanok a' lakosok, és minden jobb gondolatú hazafiak az 1768-dik estendőnek vissza kerülésétől rettegnék. „

A' *Bénus* felé indulandó 15-ezer feiekből álló Orosz Sereget, *Gen. Persen* és *Mellin* fogják Lengyel Orzágból *Szézián* keresztül a' *Frantziák* ellen vinni-is vezérteni.

A' *Targovitz* *Gen. Confederatió* által *Varsóban* fel-állítatott *Commissió* el-kezdette már a' maga munkáit. és az új *Constitutió*nak minden punktumait egymás után semmivé-tézi. A' Lengyel Királynak az új *Constitutió* szerint a' táboron adatott fő hatalom már az ő kezeiből ki-vétetett, és azeknek adatott által, a' kik ezen hatalmat az ő *Constitutió* szerint eddig-is birták u. m. a' Lengyel Orzági és Lithvániai *Korona-Generálisainak* — a' 12-
valyi

valyi 3-dik Májustól fogva ki-adatott Királyi Pá-
tensek és érdem-keresztek kasszáltattak — az ujj
Politzia egészben el-töröltetett, és mint ujjitás,
helyre sem fog többé állittatni — a' régi ugy ne-
vezett nagy *Marschalli* méltóság helyre állittatott,
és a' maga foglalatosságához hozzá kezdett —
minden ujj ítélő-székek bé-zárattanak, az ujj tisztak
el-botsáttattanak, és tsak olyanok vétetnek fel a'
hivatalokra, a' kik a' *Targovitz* *Confederatio* es-
küvésének formáját le-tészik. — Sok olyan Len-
gyel Polgárok, kik az ujj *Constitution*nak óltalmára
legittséget adtanak vagy ígértenek vala, már most
mind pénzeket mind ígéréteiket kérik visszra. (ezt
az utolsót leg-könnyebben visszra lehet nékiek ad-
ni). — Mind ezek nem fundamentom nélkült va-
ló keserveket okoznak annak az igen jó szivü Len-
gyel Királynak.

Az Oroszoknak *Willanov* mellett fekvő tábo-
rából egy 800 fejekből álló *Kozák* Sergek egyszere-
riben meg-szökvén, nagyon tartanak és félnek töl-
le, hogy ezen még felignél sokkal vadabb embe-
rek, szemeikkel látván a' szegény Lengyeleknek gyá-
moltalan és nyomoruságos állapotjokat, tsupa ra-
gadozó és pusztító tzélből oszlottak légyen széljel
az Országban, és ugyan ezért nem-is reméllik,
hogy az utánok botsáttatott Orosz lovasfág által
kézre kerittethessenek. — Szegény Lengyelek, mi
módon és melly sokáig jádzik vellek is a' szomszéd
Politika!

Frantzia Ország. — Arra az Anglus jelentő
Levéltre, a' melly által az Anglus Követ Párisból
visszra hivatott, következő feleletet adott a'
mostani *Bé-töltet* *Hatalmat* gyakorló ó személjek-
ből álló Frantzia Ministerium: — „

„ A' Frantzia *provisoria* rendeltetett *bé-töltet*
hatalmat (Királyi foglalatosságokat) gyakorló Ta-
náts, azt, hogy az *Anglus Kabinét* a' maga Köve-
tél, a' kinek Párisban való jelen-lété eddig, a'
nemes szivü és szabad indulatu Anglus Nemzeinek
kedvező

kedvező akaratját jelentette, vissza hivattatja, igen sajnálva értette, annival is inkább, mivel ezen Követ barátságos indúlatnál egyebet mind ez ideig nem mutatott. A' mi a' Frantziáknak ezen fájdalomát csak valamennyire is egyhiti, ebben áll, hogy az Anglus Udvar a' tökéletes *Neutralitást* már egy néhány alkalmatossággal nyilvánosságosan megígérte. Ugy tettik, hogy ezen ígélet az Anglus Királynak egy böltsen el-gondolt akaratját fejezi ki, melly szerint azt már nyilvánosságosan megígerte: hogy magát Frantzia Országának belső ügyes-bajos dolgaiba belé nem elegyitti. Ez egy olyan ígélet, a' melly a' meg-világosodott és fenn gondolkodó Anglus Nemzettől — a' melly a' nemzeti fő hatalmat leg-előbbször állította lábra — a' melly a' törvénynek Uradalmát, és egy egész nemzetnek közönséges akaratját, a' *privát-akaratnak* önnön tetzése szerint való vakmerősége helyébe tette — a' melly példát adott arra, hogy magokat ezen járomnak a' Királyok-is alája vessek — és a' mely végrezetre a' maga szabadságának meg szerzését, igen holtszas és erőszakos viszontagságok által is magának meg-szerezni, nem drágállotta — éppen nem vala váratlan. Ez a' néptől el-váloszthatatlan fő Hatalomnak meg-fundálása léfzen a' Frantzia Nemzet közönséges Gyűlésének fel-tett tzielja, melly magát a' *Nemzeti Conventióban* igen szembe tünölög ki fogja nyilatkoztatni. A' Frantzia Nemzet reméli, hogy az *Anglus Kabinét* ezen végső következésű punktumban, az igazságnak szeretetétől, a' maga mérséklésétől, és eddig meg-mutatott részre való nem hajlásától, el nem fog állani. Végre reméli a' Frantzia Ministerium azt is, hogy a' kereskedés béli 's több e' féle egyezések ezen-túl is éppen úgy meg-fognak mind két részről őriztetni, valamint az Anglus Követnek vissza-hivattatása előtt meg-őriztettenek. „

A' Frantziák' határ szélen való erőségének *Longwy*, várofsának meg-vételéről ezeket a' bizo-

nyos környül-állásokat jegyzik még meg' a' *Berlini* és *Kétsi Udvar Ujjságok*:

A' Bétsinek summája ez: — „A Várat általmazó Frantzia Sereg 1 Obersterből, 5 Oberstlajtimántokból, 38 Kapitányokból, 36 fő és 24 all Hadnagyokból, 10 *Stabalis* személyekből, 2472 alltisztekből 's köz emberekből, mind együtt 2506 személyekből állott. — Ezek Aug. 24-dikén reggeli 6 órakor olly fel-tétel alatt indúltanak fegyvereknek és zászlókknak a' *Glaszin* való le-tétele után az Országok belső részei felé, hogy a' jelen való háboru alatt, mint katonák, többet szolgálni nem fognak. Ezeknek el-menetelével egy *Austriai* és egy *Pruszisus* Batalion a' Várat elfoglalta. — Minden Frantzia Tüzinek tulajdona meg hagyatott magánál; minden egyéb hadi készületek, bágázsák, ágyuzó szerzszmök, a' Kálsa, a' Vámok, és az Uradalmak jövedelmei ellenben, az *Austriai* és *Pruszisus* Udvarok között egyenlően osztatnak-mec. A' Várban tanáztatott eleség a' *Pruszisus* és *Austriai* Seregek között osztatott-fel. — Mind öszeve 73, tüzet, Bombákat, és golyóbisokat okádó 's kő falakat lördő ágyuk, 3250 apróbb fegyverek 's a' t. tanáztatának a' várban.

A' Berlini Udv. Ujjság azt írja ezen dologról, hogy a' *Longyban* tanáztatott ágyuzó 's más egyéb készületeken kívül, igen sok füstös húst, 200-ezer portzió kényeret, és a' hadi kalsában 100-ezer *Livrákat* (25,000 *Tallérokat*) nyertenek prédául az egyesült Seregek. — Midőn *Pruszisus* Gen. *Hertz. Hoehenlohé* Aug. 19-dikén, *Longy* ostromoltatásának kezdete előtt, az itt nem melszé táborozó *Crázy* nevű Frantzia Generálisnak fekvését előre *recognoscerozta* volna, tsatázásra került a' *Pruszisus* és *Frantzia* Seregek között a' dolog, mellynek alkalmatosságával 100 *Frantziák* vesztették-el életüket, és egy annyin fogságra estenek. Ugyan ekkor *Pruszisus* *Májor* és *Királyi fő Istálls-Báster* *Gr. Lindenau*, a' véres mézárulás közben egyik kezét sebot

sebet kapott; és mivel csak úgy vólt ezen tsatában jelen, mint Volontér, az érdem keresztjét nyerte el a' Királytól. Rajta kívül még 1 *Ében*, és 4 *Volffrát* Húszár tisztek nyertének ilyen jutalmat. Maga Húszár Oberster *Volffrát* Gen. Májorrá tétetett: egy más *Bamberg* nevű Oberster pedig akkor mindjárt penziót és ábsítot kapott; kétség kívül nem úgy viselte magát, a' mint kellett vólna.

Páris. — A' 24 diki ülésében meghatározta a' Nemz. Gyűlés, hogy a' *Jus Feudale* Frantzia Országban egészben elöröltésék. — 25-dikben az *Orléáni Nemzeti fő Criminale Forum* ellen igen mérges vádak fordultanak elő, mellynek büntetésre méltó bűn gyanánt tulajdonittatik az, hogy az oda öszve gyűjtetett nagy számú Státus fogjainak *inquisitívál* és más büntetésével ilyen sokáig késedelmezett. Kevésbe maradt el ennek alkalmatlóságával, hogy a' dühösködő Párisi nép seregestől *Orléán*s felé nem indúlt, és az itt fogságot viselő személfeket, a' rövid processusra, Párisba nem hozta. — Ugyan ezen napon az *Emigránsok* jószágának el-foglalásáról iratott *Dekretom* még az *Amerikai Colonáikra* is ki terjesztetett, és meghatároztatott, hogy az *Emigránsok*nak örökségei még ezen idegen világon is el-foglaltassanak, és a' Nemzet javára el-adattassanak.

A' Nemz. Gyűlésnek némelly tagjai magoknak pafsust kérvén, ök tudják mi némű okból, kétség kívül a' Pruszszus vísitától való félelemből, útat kezdettenek lassanként egy kevés időtől fogva vészteni Párisból. Ezt mások ezekbe vévén, javasolni kezdték, hogy minden tagjai a' Nemz. Gyűlésnek esküvéssel kötelezzék le magokat arra, hogy *Páris* városát Sept. 20 dikáig, u. m. a' közönséges Nemzeti gyűlésnek öszve jöveteléig, el nem hagyják. Ezen esküvést nem csak hogy minden tagjai a' Nemz. Gyűlésnek még az nap le tették, hanem ezen történetről haladék nélkült minden *Departamentomokhoz* jelentést küldötenek.

A' 10-dik Aug. fogságra tétetett *Helvétus Gárda Komendánsai Affry és Ofsonville* büntelenekek lenni tanáltattanak, és szabadon botsáttattanak.

A' *Longuy* várának meg vétetetéséről August. 26 dikán a' *Hadi Minister* a' Nemz. Gyűlés előtt tudósítást tévén, ezeket mondotta a' többek között: — „Alig lehet elevenebb példáját szemlélni az árulásnak, mint ezen Városnak fel adattatásában. Alig ágyuztatta az ellenség a' Várat 15 órákig, még pedig nem is egy végtében, 's mi helyest egy néhány helyen gyűladások szemléltettek, mellyek tsak hamar meg oltattanak, a' Város Előljárói azonnal fel adásra kényszerítették az őrizeten lévő Sergeket. A' Város Kormányozója a' *La Fayette* Stábjától vóit valóztatva. Az, hogy a' Frantzia tiszték a' Pruszszus Királynak *parolát* adtanak az iránt, hogy ezen háboru alatt többet nem szolgálnak, a' hadi bé-vételet rend-tartások szerint történt: de igen tsudállatos dolog az az ígérlet, a' mellynek ajánlása ezen tisztektől kívántatott u. m: hogy a' Frantzia Király ellen többet hadakozni nem fogna...„

A' *Longuy* várának meg-vétele tsak ingerlő eszé-
köz gyávaait szolgált a' Párisi nép között. A' Nem-
zeti Gyűlés azonnal 30-ezer sejből álló Serget
rendelt a' *Metz* körül lévő tábornak erősítésére,
's egyszermind ilyen hir-adás is tétetett a' nép
előtt közönségessé: — Polgárok! *Longuy* városa
az ellenségnek fel adatott, vagy inkább által adat-
tatott. Az ellenség közeleit. Talám azt reméli,
hogy mindenütt hasonló gyáva emberekre tanál;
de nagyon hibázik, ha így gondolkozik. Polgá-
rok! a' Haza szellit benneteket. Indúliatok. 's a' t.
— A' nép még ezen hir adásnak közönségessé va-
ló tétele előtt rakással kezdett rohanni a' *Köz Ta-
nács-ház* elejébe, és a' szélek felé való indulásra,
nevét bé iratta. — — Egy Aristokratikus sze-
mélly, ennek alkalmatosságával, tsak némelly tsú-
fos szavakat ejtven ki ezen készület ellen szájából,
ott

ott helybe mindjárt a' földre verettetett. — —
 Ugyan ekkor meg-határozott, hogy minden ha-
 zafi, a' kinek csak egy fíntája vagyon, vagy ma-
 ga a' határ-szélek felé induljon, vagy fegyverét
 másnak engedje. — A' melly lakos valamelly os-
 tromoltatott Városban, ennek fel-adása feől tsak
 egy szót szollani fog, meg-határozott, hogy
 azonnal meg ölettesék.

Lukner nem tsak fő Vezéri rangjába tétettetett
 visza, hanem az egész Frantzia tábornak *Gen-
 éralissimussá* rendeltetett. Nem tsak a' helyébe
 tétetett Gen. *Kellermantól*, hanem más helyekről
 is igen jó hírek, és ditséretes ajánló-levelek érke-
 zén bé mellette a' Nemzeti Gyűlés elejébe, mind
 ezek azt tselekedték, hogy már most még sokkal
 nagyobb bizodalmat nyert a' Nemzettől, mint a'
 millyennel hivatalából való fel-függesztetés előtt
 birt volt.

A' *La Fayette* felesége szereztesen által vere-
 kedett *Angliában*, a' hol bátorságban múlt. —
 Azt írják pedig az Anglus Levelek, hogy nem le-
 het gondolni, melly sok Frantzia lakosok költöz-
 zenek légyen, a' *Párisban* Auguszt. 10-dikén történt
 zenebonától fogva, Angliába által.

Némelleyek a' Párisi nép közzül, a' Városnak
Palé-Roijl nevű osztáljából, Sz. *Rochusnak* ezüst-
 ből való képét és kutyáját a' Nemz. Gyűlés elejé-
 be vivén, ilyen ajánlást tettek mellette: — —
 „ezek már sok ideje, hogy néma fülekkal halgat-
 ják a' Hivőknek kéréseit; remélleni lehet, hogy
 a' pénz-verő házakban sokkal fontosabb hasznat
 fognak tenni. „ — és azonnal a' pénz-verő házak-
 ba küldtetének.

A' *Pruszszus* és *Austriai* Sergek ezen nevezete-
 sebb *Lotharingiai* Várat, u. m. *Tkionvillét*, *Me-
 tzet*, *Saarlóuit*, és *Verdünt*, már annyira bé-kerít-
 tették, hogy ezek egymással éppen nem közösül-
 hetnek, de még ezek közzül egyiknek-is meg-vé-
 telét

telét bizonyosan nem hallottuk. A' bizontalan hírek pedig ezerek.

A' *Daniából* jött Levelek azt erősítik, hogy a' 10 dik Auguszt. történt *Párisi* motskos zenebona tudtára esvén a' Danus Udvarnak, a' maga Követét Párisból ez-is azonnal visszra hivatta. — A' *Helvétusok* is erősen meg-bántattattnak itélik lenni magokat, és közönséges tanátskozás végett, Diétát hirdettek.

Párisban még máig sem szünt-meg mind ujjabb ujjabb szeméjkeknek árestáltatása. Aug. 27-dikének északján, a' volt sz. *Sulpice* béli *Plébánus*-is árestaltaték egy meg nem esküdt Püspökkel edgyütt, kik a' magok hol-léteket mind ez Ideig titkolták egy darab időtől fogva. — Egy *Delery* nevü fő-izemély a' többek között azért itélteték közelebb-ről fő-vételre, hogy az *Emigránsokkal* levelezett.

A' Nemz. Gyűlés egy ujj Dekretoma által mind azokat a' minden napi bizontalan Eklésiai jövedelmeket, mellyek a' temetésekből, keresztelésekből s több e' félekből szoktanak bé-jönni, el-törölte. Továbbá meg-bátározta azt-is, hogy a' gazdagoknak és Izegényeknek temetése egymáshoz hasonló legyen, és a' Kereszt-hordozón, 2 Papon, és a' *Celebráns*on kívül senki a' temetésen meg ne jelenjék. — A' temető Sírok ezen-túl mind a' városon kívül lélsznek.

Páris várossa minden ki-telhető készületekkel erősítettik. Egy *Belair* nevü Obersterre bizattott minden készületek plánumának ki-dolgozása, ki is egészsz *Páris* várossának jó móddal lehető óltalmazására 800 ágyukat kíván. A' Hadi-tanáts 600-at egyszeriben meg-igért neki, a' más 2 száz-ról pedig azt a' projectumot adta, hogy egyszeriben minden fel-tanáltatható rezek és réz képek az ágyu öntő-műhelybe küldettefsenek. Egy szóval *Párisban* oly nagyok a' készületek, mintha éppen a' kapák előtt állana a' *Braunschweigji Hannibál*.

Ez ugyan mind jó volna a' Frantziáknak: de az a' terhes dolog, hogy az Ország szélei minden felől veszedelemben kezdenek forogni. Spanyol Ország felől, a' honnét talám majd semmit sem tartottak a' Frantziák, igen ellenséges készülétek mutatják magokat.

Bayonnéból, az *Atlanticum* tenger partjáról, 's egyfzersmind a' Spanyol Orzági határ hegyek tövéből ezt írják Aug. 16 dikán, hogy az itt lévő Frantzia partok körül egy olyan 38 vitorlás Spanyol hajós Sereg mutatta meg magát, a' mellyen 15 ezer fejből álló fegyveres Sereg vagyon, és a' hajókból a' partra szándékozik ki szállani. — A' szároz felől hasonló félelmesek az ellenségnek készülétei. *Pámpellona* városa mellől már útnak indúlt, ha igaz ez a' tudósítás, egy Spanyol Sereg a' Frantzia határok felé, a' melly Seregnél, csak Frantzia *Emigránsok*, 5-ezeren mondatnak jelen lenni.

Az *Orosz Udvar* a' tengeren is nagy készüléket tétet a' Frantziák ellen. Azt írják, hogy a' *Fekete* tengerről már által hajókázott az ugy nevezett *Dardanellik* Kanálisán a' *Mediterranum* tengerre egy 8000 fejből álló fegyveres Serget hordozó *Orosz* hajós Sereg, mellynek az a' tüzlja; hogy elébb *Corfika* szigetét el-foglalván, innen az után *Mártilára*, és a' több e' tájan fekvő Frantzia városokra útsön.

Svédzia. — Az *Ankerström* 4 nevezetesebb gyilkos társai, minekutánna minden nemesi és polgári jufsaiktól meg-fosztattának volna, Aug. 26-dikára virradó északai katonai őrizet alatt kísértetének nagyobb bátorságnak okáért az Orzágnak széleire, a' honnan a' vilagnak idegen részeire örökös számkivevésbe küldettettek. Ezt a' *Stokholmi* nép más nap reggel meg-értvén, a' mint már tudjuk, erősen kezdett vala zúgni, és tolyongani, mellyet a' *Svéd Rógens* elzébe vévén, e' következő *Pá-*
tense

tense által hozta vissza a' nép között a' tsendeséget. — „

„ Kevés napokkal a' Király' halála előtt, egy beszélgetést tartottunk mi, úgy-mond, ő velem, a' rajta történt szerentséltenségről. A' Király, kinek nemes érzékenységu szive mindenkor hajlandó volt az engedelemre, jelentette, hogy a' tsupa előre való képzelése is annak a' halálos büntetésnek, mely már készen fogná várni ezen rettentő gyilkosság-részeseit; őtet sokkal inkább gyötri, mint minden mostani fájdalmi; és hogy ő nem lehetne mind addig nyugodt elmével, míg mi, atyafiságos, és Hertzegi szavunkat nem adnók, hogy azon esetre, ha ő meg-találna halni, ezen utolsó kérése, melyet tett a' maga el fajúltt Alattvalóiért, elégedendő erejű lenne, azoknak, az érdemlett halálos büntetéstől való meg-szabadításokra. Könyveket futsartak ki ezen szavai a' Királynak, a' mi szemekből; bátorkodtunk azonban eleibe terjeszteni, hogy illy rettentő esetkor, sem az Isteni, sem a' Polgári Törvények meg nem engednék az efféle vétkek' büntetésének kissebbítését; és hogy a' Szűz Nép, 's a' köz-bátország is nagyobb mértékben érdekeltetnének az által, hogy sem példásan meg ne kellene büntetni azokat. — A' szivében meg-indúlt Király azt felelte: hogy ha a' szoros igazság egyáltalában vért kívánna a' vérért; 's ennek szava ellen nem lehetne elégséges az ő kérése: tehát már nem kíván egyebet, hanem hogy a' boszszuállás tsupán annak személyében határozatlansék, a' ki fel emelte a' maga vakmerő kezeit, a' Királynak szentséges személye ellen; hogy ezen boldogtalannak halála legyen az egyedül, melyet okozand az ő halála: minden más öfve esküdtek pedig — legyenek azok kissebb vagy nagyobb mértékben vétkesek, és akármennyien (még akkor nem tudatott a' számok) — hagyatassanak meg élethez. Végre azt mondotta a' Király, hogy ezen kívánsága, utolsó atyafiságos kívánsága, és utolsó Királyi

lyi parantsolatja ő néki; hogy a' meg kegyelmező hatalom el nem vétethetik tőle mind addig, a' míg él: minekokaért meg-is várja tőlünk, hogy erős fogadásuukal kötelezzük magunkat, az ő akaratjának tellyesítésére. Nem tagadhattuk meg tovább ígérétünket tőle. — Ezen érzékenyítő tselekedetek, a' leg-szebb színekkel fogják örökre ábrázolni, *III. Gustávnak nagy Lelkét*; 's még hallhatatlanabbá teszük emlékezetet, mint a' *Svenskfundi győzedelem.* 's a' t. „

Tudósítások.

Tisztelendő *Hermolausnak*, a' *Kanutzánus-k Szerzetebéli Atyának* az ő Magyar Egyházi-Beszédének harmadik *Kötete* is *Szeptember 1-én* a' Sajó aól meg- szabadul; a' mellyet következőképpen ki-ki az érdemes meg-szerzők közül ugyan azon az egy R. forint áran valamint az elsőket nála *Posonban* és az elébbi jelentésben fel-jegyzett helyeken meg-nyerheti.

A' *Szent-írás Theologiájának* első darabja, a' *T. Pézzeli Josef* Ur szorgalmatossága után, már ki-jött és le-küldetett *Pestre* és minden *Erdélyi és Magyar Ország* nevezetesebb *Városokba*. All ez az első *Kötet* 57 *árkusból* — az *arra helyben* 1 r. for. 3 kr.; másutt 1 r. for. 6 kr.